

БАТЛАВ

ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ Д.БИЛГҮҮН /.

. .

БАГШ, АЖИЛТНЫ ЁС ЗҮЙН ЖУРАМ

УЛААНБААТАР ХОТ 2023 ОН.

1 НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1.1. Энэхүү ёс зүйн журам нь "М смарт кодинг" ХХК-д ажиллаж буй бүх багш, ажилтан, менежер, удирдах албан тушаалтнуудын мэргэжлийн ёс зүйн хэм хэмжээг тогтоон, ёс зүйн журмыг мөрдүүлэх, журмын хэрэгжилтэд хяналт тавьж, эрх хэмжээнийхээ хүрээнд хариуцлага тооцож ажиллах харилцааг зохицуулна.

2 ЗОРИЛГО

2.1. "М смарт кодинг" ХХК-ийн багш, ажилтны ёс зүйн журам нь багш, удирдах ажилтан болон боловсролын байгууллагаар үйлчлүүлэгчийн хооронд үүсэх ёс суртахууны харилцааг зохицуулж, багшийн үйл ажиллагаанд дагаж мөрдөх ёс зүйн (Биеэ авч явах ёс зүй)-н хэм хэмжээ, зөв зан үйлийг тогтоон хэвшүүлж, багш, удирдах ажилтны мэргэжлийн нэр хүндийг хамгаалахад энэхүү ёс зүйн журмын зорилго оршино.

2.2. "М смарт кодинг" ХХК-ийн багш, удирдах ажилтан нь өөрийн үйл ажиллагаанд суралцагч бүрийн хөгжлийг дэмжин ажиллаж, суралцагчийн сурч, боловсрох эрхийг дээдлэн чанартай боловсрол эзэмшүүлэх эрх, үүргээ биелүүлж шударга ёс, хууль

журмыг дээдлэх, хариуцлага хүлээх, үйлчлэх зарчмыг баримтлан ажиллана.

3 XAMPAX XYPЭЭ

 3.1. "М смарт кодинг" ХХК-д ажиллаж буй бүх багш, ажилтан, менежер, удирдах албан тушаалтнууд.

4 ХАРИУЦАХ ЭЗЭН

- 4.1. "М смарт кодинг" ХХК-д ажиллаж буй бүх багш, ажилтан уг журмыг дагаж мөрдөнө.
- 4.2. "Багшийн ёс зүйн журам"-ын хэрэгжилтийг сургуулийн орон тооны бус "Ёс зүйн зөвлөл" хянан шийдвэрлэнэ.
- 4.3. Сургуулийн орон тооны бус Ёс зүйн зөвлөл нь 5-6 хүний бүрэлдэхүүнтэй ажиллан ёс зүйн зөрчил гаргасан эсэх талаар дүгнэлт гаргаж, холбогдох байгууллага болон гомдол гаргагчид хариу мэдэгдэнэ.

5 НЭР ТОМЁО

- 5.1. Энэхүү ёс зүйн дүрэмд хэрэглэсэн дараах нэр томьёог дор дурьдсан утгаар ойлгоно.
 - 5.1.1. "Сургалтын байгууллагын багш, удирдах ажилтны ёс зүй" "М смарт кодинг" XXK-д багш, удирдах ажилтны мэргэжлийн үйл ажиллагаатай холбоотой нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн итгэл үнэмшил, хэвшсэн соёл болон харилцааны үйлдэл, эс үйлдлийг хэлнэ.
 - 5.1.2. "Багшийн мэргэжлийн ёс зүйн хэм хэмжээ" гэж багшийн мэргэжилдээ үнэнч байж, багш мэргэжлийн нэр хүндийг хамгаалж, хүлээсэн үүргээ чанд биелүүлэх талаар тогтоосон шаардлагын цогцыг хэлнэ.
 - 5.1.3. "Багшийн ёс зүйн зөрчил" гэж энэ дүрмээр тогтоосон багшийн мэргэжлийн ёс зүйн хэм хэмжээг зөрчсөн санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдлийг хэлнэ.
 - 5.1.4. "Бэлэг" гэж "Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай" хуулийн 3.1.9 дэх заалтаар тодорхойлсон ойлголтыг;
 - 5.1.5. "Бэлгийн дарамт" гэж "Жендэрийн эрх тэгш байдлыг хангах тухай" хуулийн 4.1.7 дахь заалтад заасныг;
 - 5.1.6. "Давуу байдал" гэж "Авлигын эсрэг" хуулийн 3.1.4 дэх заалтад заасныг;
 - 5.1.7. "Давхар харилцаа" гэж боловсролын харилцаанд оролцогчдын харилцаанаас гадуурх бусад харилцаа (тэднийг өөрийн эрхшээлд оруулах замаар хувийн

харилцаанд орох, тухайлбал өөрийн давуу байдлаа ашиглан үйлчлүүлэгчийг хувийн зорилгод ашиглах);

5.1.8. "Хандив" гэж "Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай" хуулийн 3.1.8 дэх заалтад заасныг;

5.1.9. "Үл ялгаварлан гадуурхах" гэж Монгол улсын үндсэн хуулийн 14.2-т зааснаас гадна, хүн амын тодорхой бүлэгт харьяалагдах байдлаар ялгаварлан гадуурхахгүй байхыг;

5.1.10. "Ёс зүйн зөрчил" гэж энэ дүрмээр тогтоосон ёс зүйн хэм хэмжээг зөрчсөн санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдлийг

6 АРГАЧЛАЛ

6.1. Багшлах үүргээ хэрэгжүүлэхэд тавих ёс зүйн хэм хэмжээ

- 6.1.1. Багш суралцагчдаа бүтээлчээр, бие даан суралцах чадвар эзэмшүүлэхэд анхаарч, суралцагч сурахын төлөө чөлөөтэй эрэл хайгуул хийхэд дэмжлэг үзүүлнэ. Багш хичээлээ мэргэжлийн өндөр төвшинд заана. Багш нь суралцагчдадаа хувь хүний нь хувьд хүндэтгэл үзүүлэн тэднийг сурах үйл ажиллагааг чиглүүлэн удирдагч, зөвлөгч байх ёстой. Багш нь суралцагчийн мэдлэг чадвар, хүчин чармайлтыг бодитой, шударга үнэлдэг байна. Багш, суралцагч хоорондын харилцаанд итгэл, хүндэтгэлийг эрхэмлэнэ. Суралцагчийг дарамтлах, ялгаварлан гадуурхахаас зайлсхийнэ.
- 6.1.2. Мэргэжлийн ур чадвар, мэргэжлийн ёс зүйгээ өндөр байлгаж, суралцагч бүрийн хөгжил, ахицын төлөө ёс зүйн бүх хэм хэмжээг баримтлан ажиллана.

6.2. Багшлах үйл ажиллагааны зохисгүй хэлбэрүүд:

- 6.2.1. Багшлах үүргээ биелүүлэхгүй байх;
- 6.2.2. Сурагчдыг хүчирхийлэх ямар нэгэн үйлдэл хийх; / Цохих, чимхэх, загнах, дарамтлах, бусдын дунд нэр төрд нь халдах, бусдын сэтгэцэд гэмтэл, хор нөлөө учруулах, бэлгийн дарамт учруулах, хайхрамжгүй байдал гаргах гэх мэтээр бие махбод, сэтгэл санаа, оюуны хүчирхийллийн төрлийг багтаан ойлгоно./
- 6.2.3. Суралцагчийг үндэс, угсаа, хэл, арьсны өнгө, нас, хүйс, нийгмийн гарал, байдал, хөрөнгө чинээ, шашин шүтлэг, үзэл бодол, эрүүл мэндийн онцлог болон хувийн шалтгаанаар ялгаварлан гадуурхах, тэдэнд тэгш бус хандах;
- 6.2.4. Албан тушаал, эрх мэдлээ ашиглан дур мэдэн эсхүл хувийн шалтгаанаар суралцагчийн санал бодол, ухамсарт хүчээр нөлөөлөх, үзэл бодлоо тулгах, аашилж загнах, айлган сүрдүүлэх, зэргээр зүй бус авирлах;
- Уйлчлүүлэгчийг үг хэлээр гутаан доромжлох, дорд үзэх, бусдын нэр хүндийг унагаах үйлдэл, эс үйлдэл гаргах;
- Уйлчлүүлэгчийн нууцтай холбоотой мэдээллийг хууль бусаар ашиглах, бусдад дамжуулах;
- 6.2.7. Мэргэжил, албан тушаалын давуу талаа ашиглан суралцагч, түүний эцэг, эх, асран хамгаалагч, бусад багш, ажилтантай мэргэжлийн харилцаанаас гадуур харилцаа (давхар харилцаа)-нд орохыг тулгах, шаардах;
- 6.2.8. Үйлчлүүлэгчийн бэлэг, шан харамж, хууль бус төлбөр, хандив авах;
- 6.2.9. Өөрийн давуу байдлаа ашиглан бусдыг бие махбодь, сэтгэл зүй, бэлгийн болон санхүүгийн дарамтанд оруулах;
- 6.2.10. Сургалтын байгууллагын орчинд согтууруулах ундаа хэрэглэх, хэрэглэсэн байх;
- 6.2.11. Албан тушаалын байдал, эрх мэдлээ ашиглан хувьдаа ашиг хонжоо, давуу тал олох.

6.3. Багшийн мэдлэг, боловсролд тавих ёс зүйн хэм хэмжээ.

6.3.1. Багш мэдлэг, боловсролдоо тасралтгүй дээшлүүлж байхын үнэ цэнд тулгуурласан өөрт оногдох тусгай хариуцлагыг хүлээн зөвшөөрнө. Багшийн заах

хичээлтэй холбоотой үндсэн хариуцлага нь өөрийн хичээлийн цагт эзэн байж, сурагчдын хүмүүжил, сургалтын үйл ажиллагааг үр өгөөжтэй хэлбэрээр зохион байгуулах явдал юм. Үүний тулд багш нар мэдлэг, боловсрол, заах арга, судалгаа хийх чадвараа хөгжүүлэн сайжруулахын төлөө өөрийн хүчээ дайчилна. Багш хичээлээс гадуур хийх хүүхэд хөгжүүлэх үйл ажиллагаанд байгууллагынхаа тавих шаардлагыг биелүүлнэ.

6.3.2. Сургалтын байгууллагад ажиллаж буйн хувьд өөрийн ажлын байранд шаардагдах тодорхой түвшний англи хэлний мэдлэгтэй байхад анхаарч

мэргэжлийн хувьд өөрийгөө төсрөлтгүй хөгжүүлж байх үүрэгтэй.

6.3.3. Багш сургалтын үйл ажиллагааны үр дүнг хөндлөнгөөс шалгуулж, өөрөө шалгаж байх үед суралцагчдын бичвэрт засвар оруулах, дүнг үндэслэлгүйгээр засварлах, бодит бус үнэлгээ тавих, шалгагч нарт нөлөөлөхийг оролдохыг хориглоно.

- 6.3.4. Бусдын оюуны бүтээлийг зөвшөөрөлгүй ашиглах, түүгээр бизнес хийх, сургуулийн зөвлөлийн зөвшөөрөлгүй арилжаа наймааны зорилгоор суралцагчдад хэвлэмэл бүтээгдэхүүн, сургалтын хэрэглэгдэхүүн зарахыг хориглоно.
- 6.3.5. Хууль тогтоомжийн хүрээнд хөдөлмөрлөх нөхцөлөө сайжруулахад санаа тавьж, мэргэжлийн цогц чадамжаа хөгжлийн шаарлагад нийцүүлэн тасралтгүй дээшлүүлж, онол, арга зүйн хоцрогдлоос сэргийлэн ажиллана.
- 6.4. <u>Мэргэжлийн нэр хүндийг эрхэмлэн, эцэг, эх, асран хамгаалагчтай хамтран</u> ажиллах хүрээнд мөрдөх ёс зүйн хэм хэмжээ
- 6.4.1. Суралцагчийн эцэг, эхийг нас, хүйс, яс үндэс, боловсрол, шашин шүтлэг, улс төрийн үзэл, амьдралын нөхцөлөөр үл ялгаварлан, боловсролын харилцаанд гэр бүл, эцэг, эхийг нээлттэй тэгш оролцуулах,
- 6.4.2. Боловсролын үйлчилгээ, түүний чанартай холбоотой эцэг, эхийн санал, шаардлагыг хүлээн авч, хүүхдэд нь хамаарах асуудлаар эцэг, эхэд зөв шаардлага тавих, зөв мэдээлэл өгөх
- 6.4.3. Багшлах үүргээ хэрэгжүүлсний төлөө эцэг, эхээс шан харамж авах, төгсгөлт, элсэлт зэрэг албан ёсны арга хэмжээ, баяр ёслолын үед үнэтэй бэлэг өгөхөөс аргагүй байдалд суралцагчид болон тэдний асран хамгаалагчид, эцэг, эхийн зөвлөлийг хүргэхгүй байх,
- 6.4.4. Эцэг, эх, асран хамгаалагчтай боловсролын харилцаанаас өөрөөр хэт нээлттэй, хувийн харилцаа үүсгэж, албан ажлаа хувийн ашиг сонирхолтой холихгүй байх,
- 6.4.5. Эцэг, эх, асран хамгаалагчийн зөвшөөрөлгүйгээр суралцагчын зураг, тэдний нэрийг нийгмийн харилцааны сүлжээ буюу фейсбүүк, твитер, инстаграм зэрэг сүлжээнд нийтэд харагдах хэлбэрээр нийтлэхгүй байх,
- 6.5. Хамт олны бүтээлч, нөхөрсөг, шударга, өрсөлдөөнийг хангасан орчин төлөвшүүлэхийг эрмэлзэж, хамтран ажиллах хүрээнд мөрдөх ёс зүйн хэм хэмжээ:
- 6.5.1. Хамтран ажиллагчдынхаа нас, хүйс, хувийн онцлог, албан тушаал, мэдлэг, туршлагаар нь ялгаварлахгүйгээр хүндэтгэлтэй харилцах;
- 6.5.2. Өөрийн болон байгууллагын нэр хүнд, амжилтын төлөө хамт олон, хувь хүний нэр төр, эрүүл мэнд, сэтгэл санаа, хувийн өмчид хохирол учруулахгүй байх;
- 6.5.3. Сурган хүмүүжүүлэх туршлага бусадтай хуваалцан, хувийн болон байгууллагын эрх ашгийг зөв хослуулж, хамт олны эв нэгдлийг дээдлэх;
- 6.5.4. Хамтран ажиллагсдынхаа нэр хүндэд сөргөөр нөлөөлөх мэдээлэл, байгууллага, хувь хүний нууцыг ямар нэг хэлбэрээр тараахгүй байх;
- 6.5.5. Хувийн зан авир, сэтгэл зүйн байдлаас хамааран нэгнээ дарамтлах, зүй бусаар харилцах, хэрүүл маргаан хийхгүй байх:
- 6.5.6. Байгууллагын шийдвэр гаргах үйл ажиллагаанд оролцохдоо хариуцлагатай хандаж, хамтын хариуцлага хүлээн, хөдөлмөрийн сахилгыг чанд сахин ажиллах;
- 6.5.7. Удирдлага, хамт олон, суралцагч, эцэг, эх, олон нийтийн зүгээс учруулж болзошгүй зүй бус эрсдэлээс хамт олны болон өөрийн нэр төрийг хамгаалах.
- 6.6. Багшийн хувийн соёл

- 6.6.1. Багш, ажилтан нь байгууллагын дотоод журам, хөдөлмөрийн гэрээгээр хүлээсэн эрх үүрэг зэрэгтэй ёсчлон танилцаж даган мөрдөх;
- 6.6.2. Байгууллагын соёлыг хүндэтгэн хамт олны дунд сөрөг урсгалтай элдэв мэдээлэл яриаг ярих, дэвэргэн хөөргөхийг цээрлэх
- 6.6.3. Багш нь сурагдын үлгэрлэн дуурайх бодит жишээ тул элдэв гаж хувцаслах, ажлын орчинд жинс өмсөх, өвдөгнөөс дээгүүр банзал, энгэр цээж хэт ил гаргасан хувцас өмсөх
- 6.6.4. Сурагчдын анхаарлыг илтэд татахуйц гоёл зүүсгэл хэрэглэх, хэт тод будалт хийх, үсээ өвөрмөц өөр өнгөөр будахгүй байх
- 6.6.5. Багш, ажилтнууд сургуулийн орчинд архи, тамхи хэрэглэхийг эрс цээрлэх
- 6.6.6. Багш сургуулийн орчинд бие сэтгэлийн соёлыг эрхэмлэн, үг хэл, үйл хөдлөлөө хянан аль ч талаас зөв боловсон байхыг эрмэлзэх
- 7.1. Энэхүү журмыг хичээлийн жил эхлэх үед байгууллагын бүх багш ажилтнууд нэг бүрчлэн танилцаж гарын үсэг зуран баталгаажуулах ба нэгдсэн ажилчдын хаяг дээр байршуулан шаардлагатай үед тогтмол хэрэглэж байна.

7 ШАЛГУУР

- 8.1. Багш, ажилтан мэргэжлийн ёс зүйн зөрчил гаргасан нь тогтоогдсон тохиолдолд байгууллагын дотоод журам болон энэхүү журмын хүрээнд асуудлыг шийдвэрлэнэ.
- 8.2. Мэргэжлийн ёс зүйн зөрчил гаргасан эсэхийг нь тухайн багш, ажилтныг шууд хамаарах шийдвэрлэх, хариуцлага тооцох, хэлбэрийг тодорхойлж шаардлагатай гэж үзсэн тохиолдолд шийдвэрлүүлэхээр "Ёс зүйн зөвлөл"-д бичгээр хүсэлт гаргаж болно.
- 8.3. "Ёс зүйн зөвлөл" нь сургалтын байгууллагын захиргаанд болон сургалтын албанд ирсэн албан бичиг, бичгээр гаргасан гомдлыг үндэслэн хариуцагчийг ёс зүйн зөрчил гаргасан эсэх талаар дүгнэлт гаргаж, холбогдох байгууллага болон гомдол гаргагчид хариу мэдэгдэнэ.
- 8.4. Багш, ажилтан, удирдах албан тушаалтны ёс зүйн журмыг зөрчсөн гэж үзэж буй бүх баримт, санал гомдол бичгээр баталгаажсан байх ба зөрчлийн хэмжээнээс хамаарч ёс зүйн хорооны шийдвэрийг үндэслэн удирдах зөвлөлийн шийдвэрээр захиргааны арга хэмжээ авна.

8 ХОЛБОГДОХ БИЧИГ БАРИМТ

- 9.1. "М смарт кодинг" ХХК-ийн багш, удирдах ажилтны ёс зүйн дүрэм (цаашид "ёс зүйн дүрэм" гэх) нь Монгол улсын үндсэн хууль, Боловсролын тухай хууль, Нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль болон Нэгдсэн үндэсний байгууллагын Хүүхдийн эрхийн конвенц, Хүний эрхийн конвенц тэдгээртэй нийцүүлэн гаргасан бусад хууль тогтоомж болон энэхүү ёс зүйн хэм хэмжээгээр тодорхойлогдоно.
- 9.2. "М смарт кодинг" ХХК-ийн дотоод журам, ёс зүйн хороо байгуулах тушаал, ёс зүйн хорооны журмын хүрээнд ёс зүйн хэм хэмжээ тодорхойлогдон шийдвэрлэгдэнэ.